

РЕГУЛАТОРНО ТЕЛО ЗА ЕЛЕКТРОНСКЕ МЕДИЈЕ
ТРГ НИКОЛЕ ПАШИЋА 5
БЕОГРАД

На основу члана 38. став 1. Закона о електронским медијима, надлежном Регулаторном телу за електронске медије подносим

Пријаву

Против:

Пружалац медијске услуге: ПРВА ТЕЛЕВИЗИЈА д.о.о., Београд

Назив медијске услуге (скраћено): Прва

Седиште и адреса: Икарбус 3 Нова 19, Београд-Земун

Због:

- Прикривеног приказивања предизборног програма у виду информативног програма;
- Омогућавања промотивног упућивања на једну изборну листу у програму који је имао за сврху информисање;
- Омогућавања привилегованог положаја представнику власти - носиоцу јавне функције у односу на остале учеснике у изборном процесу;
- Повреде обавезе ПМУ да обезбеди разноврсност садржаја у погледу могућности слободног изражавања, политичког и критичког мишљења

Образложење:

Током изборне кампање за изборе расписане за 2. јун 2024 . године, пружалац медијске услуге ПРВА ТЕЛЕВИЗИЈА д.о.о., Београд, у телевизисјком програму који се емитује под скраћеним идентификационим знаком Прва током специјалне емисије „Прва тема“ дана 24. маја 2024. године, од 21:00 до 22:35 часова, у делу програма који није означен као изборни програм приказао гостовање Александра Вучића, у којем је он представљен као председник Републике Србије и у исто време отворено позивао гледаоце да на изборима 2. јуна 2024. године гласају за лису чији је он носилац.

Гостовање Александра Вучића водитељка је најавила речима: „Председник Александар Вучић данас је из Њујорка директно стигао у наш студио. Председниче, добро вече, хвала много што сте овде.“

Фокус разговора био је на гласању на седници Генералне скупштине УН о Резолуцији о Међународном дану сећања на геноцид у Сребреници, последицама усвајања Резолуције као и о позицији које су заузеле различите чланице УН, а посебно државе у региону. Саговорници су говорили и о геополитичкој ситуацији, позицији Србије, активностима које је поводом гласања предузимао председник Вучић. Посебна пажња посвећена је његовом говору у УН који је оценио као говор који ће за сто година ући у уџбенике, као и његовом држању након што је Резолуција усвојена.

Затим је, након 1 час 2 минута од почетка приказивања емисије, водитељка променила тему: “Хтела сам свакако да се бавимо и локалним изборима који су за 10 дана (...) ви нисте стигли тиме да се бавите, други се баве (...) Остало нам је још и ових клипова које сам хтела у вези са Сребреницом (...) ’Ајде на тај начин да уведемо причу о изборима. Како је опозиција наша говорила Сребреници...”

Вучић: Стварно немам појма.

Након тога, пуштен је видео у којем су приказани исечци изјава опозиционих политичара о њиховим ставовима о геноциду у Сребреници. Видео се завршава поруком председника Вучића.

Недуго затим, председник је изјавио: „Што се локалних избора тиче, хоћу само да кажем да је то важно, 2. јуна су локални избори, пошто ја мислим да људи чак и не знају кад су избори локални (...) Ти локални избори су изузетно важни јер то није питање....наравно, људи ће доносити одлуке у складу са својом савешћу, али је важно да људи знају да нама предстоји Експо, нама предстоји најбржи раст и најбржи развој и да би било добро да можемо да радимо синхронизовано, озбиљно и одговорно, да нам није потребан неозбиљан приступ и губљење времена, немамо га довољно да бисмо га губили. Морамо да изградимо све – од Осмеха Војводине на северу Србије до ауто-пута преко Топлице до Мердара до многих других ствари широм наше земље, да морамо да подигнемо плате на 1400 евра просечну, желим да вас обавестим да је просечна плата на Врачару данас 1450 евра у марту, укупно 1060 евра у Београду, 997 у Новом Саду Нишу, минимално испод 800 у Нишу и Крагујевцу(...) **И зато позивам људе да подрже листу Србија сутра, било да је Београд сутра, Нови Сад сутра, Ниш сутра, наравно на људима је да донесу одлуку.**“

Након овога настављен је разговор о геополитичкој ситуацији и председниковом виђењу усвајања Резолуције УН.

Пред крај емисије (6 минута пре завршетка) , водитељка програма је предложила: **Да причамо још мало више о изборима...**

Вучић: Како год се крене ви се вратите на исту тему.

Водитељка: Па и ви се вратите, заправо.

Вучић. Па ви ме вратите.

Водитељка: Ја ипак мислим да се ви вратите

Вучић: О изборима смо причали целих 30 секунди

Водитељка: Буквално 30 секунди

Вучић: **Љутиће се моји из странке, нисам напао никога од противника...**не знам шта бих рекао о њима право да вам кажем.

Водитељка: Ево ја сам данас видела једно велико ново истраживање. Наравно, ми смо о томе говорили претходног викенда да сте ви једини политичар у земљи који има велики број тих петица, о томе смо причали и овде у емисији, био је гост професор ФПН Милош Бешић и професор Вулетић. Причали смо о томе ... да се променило у вашу корист. Зато што су ти бројеви отишли у небо, буквално. Шта то за вас представља? И та подршка и то поверење које уживате у народу, а како ћете превзилазити то убудуће, с обзиром на то да ваша странка нема такво поверење и не ужива такву популарност.

Вучић: Ја хоћу људима да кажем да ја не бих ништа могао...Хвала људима на поверењу, сам сам се изненадио када сам видео оцене и све. Хвала им на подршци и поверењу. Могуће да је историјски највећи број од успостављања вишестраначког система. А да се то догоди неке две дванаест година пошто је био на власти, није баш реално. **Али ја хоћу људима да кажем, хвала им на томе, али ја хоћу људима да кажем колико је важно да гласају за заједничку листу и СНС, и СПС и свих осталих патриотских, родољубивих снага, и од Расима Љајића до свих осталих. Ја не могу и нико не може да ради ништа ако ми немамо већину. Ни у градовима, ни у републичком парламенту ни у покрајинском парламенту нити било где друго.** Ја не могу да поднесем да немате одговорности. Подсетићу вас на 2008, кад је избило оно око Косова, једни су били на митингу и ништа нису радили, други су отишли у посету земљи...

Водитељка: ...У Румунији

CRTA:

Вучић:у окружењу, само да би избегли одговорност. Ми не бежимо од одговорности. Ја сам крив. Ја сам крив и кад морамо да се извинимо људима у појединим градовима где наши људи нису показивали довољно бриге за људе. И зато је сад прва тачка свега што говоримо људима за локалне изборе брига за људе, разговор са људима. Наравно да ми имамо најбоље људе, наравно да имамо најспособније људе. Али ти људи не могу да седну у аутомобил, закључају се са секретарицама, машна-ташна и баш ме брига за све друге људе. И зато смо у неким градовима променили читаве листе, од Ниша па надаље.

Водитељка: Да.

Вучић: **И зато молим људе за то поверење, јер страшно је мени лично важно, нама је важно да бисмо могли за радимо за Експо све што је потребно и молио бих да то схвате као велику одговорност, а не као нешто што је неважно. Ето, имамо Вучића на том месту, али није важно шта ћемо на локалу. Страшно је важно, јер ја не могу да радим ако ми немамо одрешене руке да завршимо најважније и најтеже послове до 2027. године.**

Водитељка: Јер, с једне стране сте ви с друге стране су све ове остале опозиционе странке

Вучић: То је све исто. Они имају само разлике између себе... Ко су фантомски бирачи, ко су фантомски кандидати ... глава ме је заболела. Знате, људи тражили да...не пада снег да покрије брег већ да свака звер свој траг покаже ...Они говорили како смо ми пребацивали бираче из општине у општину, а на крају се испоставило да само они имају фантомске кандидате. Ми их немамо. Али то вам говори колико су лагали око изборне крађе. А не заборавите да и ови други, који не излазе на изборе, кажу не излазимо на изборе јер смо видели истраживање НДИ према којем Вучић побеђује. Побеђујемо зато што су људи схватили да сте их варали за изборну крађу да сте урушавали углед наше земље кад сте ишли у Стразбур, Брисел, појма немам где сте ишли да плујете..

Водитељка: Неки од њихових кандидата мењали су пребивалиште у априлу па чак и у мају на листи Саве Манојловића, директорка овог његовог покрета, она је променила у мају пребивалиште, прешла је на Стари Град.

Вучић: Супер. Мене више брину друге ствари од тога што ће негде да промени...То што ће да им помогне 100-200-300 гласова. Људи, то су смешне приче, то су све приче за малу децу. То ко кад тражите Лајбницу довољан разлог за своје поразе. Па ћу ја да кажем – изгубили смо на Врачару или негде зато што је било њих 300 који су се пребацили. Смешно је то људи. Смешно је то људи. Тако да, то је неважно, ја мислим да они имају друге проблеме.

Водитељка: Да ли ви мислите, за 10 дана када се заврше избори, да ли ви мислите да је то крај, да ће они да кажу: „Признајемо, ево...“ ако изгубе? Уколико изгубе. Онај ко изгуби, да ће да каже.

Вучић: Ја очекујем да ми победимо у 85, да Мађари победе у 3 или 4 града, постоји могућност, велика утакмица у три града са њима, биће врло неизвесно (...).

Одредбама члана 62. Закона о електронским медијима прописано је да је пружалац медијске услуге дужан да: у току изборне кампање регистрованим политичким странкама, коалицијама и кандидатима обезбеди заступљеност без дискриминације у предизборном програму (став 1. тачка 3); да јасно обележи предизборни програм (став 2.), те да је забрањено је прикривено објављивати предизборни програм у виду информативног, забавног или друге врсте програма (став 3.)

Одредбама члана 4. Правилника о начину извршавања обавеза пружалаца медијских услуга током изборне кампање забрањено је прикривено приказивати предизборни програм у виду информативног, забавног или друге врсте програма (став 1.); прописано је да када пружалац медијске услуге у информативним емисијама, изван програма који се односи на изборну кампању, обавештава о актуелним збивањима и активностима државних органа и функционера, дужан је да посебно поштује правила професионализма, објективности и новинарске етике (став

2.); прописано је да је пружалац медијске услуге дужан да, у оквиру програмских садржаја из става 2. овог члана, **води рачуна да извештавање не садржи посебно промотивно упућивање на подносиоце изборних листа или кандидата или њихове активности, идеје или политичке ставове, на отворен или прикривен начин, путем сублиминалних порука, компромитованог извештавања, извлачења из контекста, скривене цензуре, неадекватног контекстуализовања итд. (став 3.); забрањено је извештавање које омогућава привилегован положај представницима власти - носиоцима јавних функција у односу на остале учеснике у изборном процесу (став 4.).**

Сматрам да је, приказујући спорни садржај, пружалац медијске услуге прикривено приказао предизборни програм у виду информативног програма, односно да је у програму који је за сврху имао информисање омогућио промотивно упућивање на једну изборну листу као и да је **омогућио привилегован положај представнику власти - носиоцу јавне функције (председнику Републике) у односу на остале учеснике у изборном процесу.** Нарочито напомињем да пружалац медијске услуге није прекинуо изношење директне кампање коју је носиоца изборне листе "Александар Вучић – Србија сутра" износио у корист те листе, већ је водитељка програма и сама помагала госту како би јасније изнео своју предизборну поруку.

Поред тога, одредбама члана 61. Закона о електронским медијима прописано је да је пружалац медијске услуге, у односу на свој програмски садржај, у складу са својом програмском концепцијом, дужан да обезбеди слободно, истинито, објективно, потпуно и благовремено информисање (члан 61, став 1, тачка 1), **те да је дужан да обезбеди и разноврсност садржаја у погледу могућности слободног изражавања, политичког и критичког мишљења, као и у оквиру врсте и карактера програма** (члан 61, став 1, тачка 4). Одредбама Правилник о заштити људских права у области пружања медијских услуга предвиђено је да је ПМУ дужан да обезбеди разноврсност информативног садржаја у циљу остваривања права на слободно изражавање, као и да подстиче слободно формирање политичког и критичког мишљења (члан 4. став 2.) Чланом 5. Правилника предвиђено је да је пружалац медијске услуге дужан да обезбеди истинитост и потпуност информација, односно веродостојност и потпуност идеја и мишљења које објављује, а посебно у вестима и програмима актуелности са пажњом примереном околностима и у складу са правилима новинарске струке (став 1.) **као и да да информише кориснике медијских услуга на основу чињеница добијених из већег броја различитих извора, односно да у оквиру свог информативног програма обезбеди разноликост гледишта, мишљења и питања о којима се јавно расправља.**

Сматрам да пружалац медијске услуге није обезбедио разноврсност садржаја у погледу политичког и критичког мишљења. Саговорник је једини који је имао прилику да се у специјалном програму „Прва тема“ обрати јавности у вези са једном од тема која је била предмет интензивних расправа у претходном периоду. Штавише, у председник Вучић је био гост сваког од девет издања емисије „Прва тема“ приказаних у последње две године. Захтеви плурализма, односно разноврсности садржаја постављени чланом 61. став 1. тачка 4) ЗЕМ и чл. 4. и 5. Правилника о заштити људских права у области пружања медијских услуга налажу пружаоцу медијске услуге управо да приликом обраде тема око којих постоје различити ставови, уважи и омогући комуницирање тих ставова, а све циљу остваривања права на слободно изражавање и подстицаја слободног формирања политичког и критичког мишљења. Пружалац медијске услуге у потпуности је занемарио своју обавезу обезбеђивања плурализма политичких идеја.

Имајући у виду наведено, пријавом указујем Регулатору на повреде обавеза прописане чланом 62. ст. 1-3 и чланом 61. став 1 тач. 1) и 3) Закона о електронским медијима и одредбама Правилника о начину извршавања обавеза пружалаца медијских услуга током изборне кампање (члан 4. ст 1-4), те одредбама Правилника о заштити људских права у области пружања услуга.

Истовремено, предлажем да Регулатор утврди да ли је наведени пружалац медијске услуге истовремено повредио је и друге обавезе прописане Законом о електронским медијима, Правилником о начину извршавања обавеза пружалаца медијских услуга током изборне кампање те Правилником о заштити људских права у области пружања медијских услуга а

нарочито у односу на забрану вођења поновљених једностраних напада без навођења нових релевантних чињеница и околности.

Из наведених разлога, предлажем да Регулаторно тело за електронске медије изврши увид у програмски садржај приказан на ТВ Прва 24. маја 2024. године у емисији „Прва тема“ приказаној од 21.00 до 22:35 часова, те да против ПРВА ТЕЛЕВИЗИЈА д.о.о., Београд покрене поступак и изрекне меру у складу са Законом о електронским медијима, нарочито водећи рачуна о намери пружаоца медијске услуге да изврши повреду обавеза у вези са изборном кампањом, као и да поднесе захтев за покретање прекршајног поступка надлежном прекршајном суду, те да подносиоца пријаве и јавност обавести о предузетим радњама и исходу поступка.

Достављањем ове пријаве, Регулатор је обавештен о чињеницама и околностима које указују на повреду закона и других прописа који уређују поступање пружалаца медијских услуга у вези са изборном кампањом, у складу са чланом 36. ст. 1. и 2. Закона о електронским медијима.

У Београду,

Дана 24. 6. 2024. године

Подносилац пријаве

Владана Јараковић
Адреса: Француска 6,
11108 Београд,
Телефон: 011/2400062
Електронска пошта: